

บทที่ 5

บทสรุป อภิปรายผล ข้อเสนอแนะการวิจัย

การศึกษาเรื่อง การสื่อสารคนตรีไทยผ่านสื่อใหม่ของ ดร.อาบทิพย์ ชีรวงศ์กิจ มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- 1) เพื่อศึกษารูปแบบการสื่อสารคนตรีไทยผ่านสื่อใหม่ของดร.อาบทิพย์ ชีรวงศ์กิจ
- 2) เพื่อศึกษาบทบาทสื่อใหม่ที่มีต่อการสื่อสารคนตรีไทยของ ดร.อาบทิพย์ ชีรวงศ์กิจ

งานวิจัยชิ้นนี้ใช้ระเบียบวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงรูปแบบ และบทบาทการสื่อสารคนตรีไทยผ่านสื่อใหม่ โดยผู้วิจัยได้เลือกวิเคราะห์เนื้อหา/ตัวบท (Textual analysis) 3 เว็บไซต์หลักที่ ดร.อาบทิพย์ ชีรวงศ์กิจ ใช้ในการสื่อสารคนตรีไทย ได้แก่ 1.1 เว็บไซต์ Blog (http://aomjai.blogspot.com/2004/07/blog-post_115358813453615678.html) ใช้เก็บองค์ความรู้ด้านคนตรีไทย และผลงานคนตรีไทยในกลุ่มเพื่อนและครอบครัว 1.2 เว็บไซต์ Youtube <http://www.youtube.com/watch?v=gCPgD5ezxZ0> แหล่งเผยแพร่วิดีโอคนตรีไทยสู่สากล 1.3 เว็บไซต์ Facebook <http://www.facebook.com/aomkhim/posts/124162337647007> ในการสร้างเครือข่ายพบปะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านคนตรีไทยกับผู้ใช้บริการ

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่าง การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) คือ ดร.อาบทิพย์ ชีรวงศ์กิจ ผู้ร่วมงาน 2 คน ผู้ฟังการสื่อสารคนตรีไทยผ่านสื่อใหม่โดยเลือกแบบเฉพาะเจาะจง 3 คน รวมไปถึงวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ฟังที่มีต่อรูปแบบการสื่อสารคนตรีไทยผ่านสื่อใหม่แบบสโนว์บอลจำนวน 25 คน และวิเคราะห์สื่อสิ่งพิมพ์ ที่เผยแพร่การสื่อสารคนตรีไทยผ่านสื่อใหม่ของ ดร.อาบทิพย์ ชีรวงศ์กิจ 5 ฉบับ เพื่อนำมาวิเคราะห์รูปแบบ และบทบาทหน้าที่การสื่อสารคนตรีไทยผ่านสื่อใหม่ของดร.อาบทิพย์ ชีรวงศ์กิจ ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอบทสรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการศึกษารูปแบบการสื่อสารดนตรีไทยผ่านสื่อใหม่ของ ดร.อาบทิพย์ ชีรวงศ์กิจ

จากการวิเคราะห์รูปแบบการสื่อสารดนตรีไทยผ่านสื่อใหม่ทั้ง 3 เว็บไซต์ คือ Blog Youtube Facebook จากฟังก์ชันหน้าแรก (Home) และกระบวนการสื่อสารดนตรีไทยที่สำคัญของ ดร.อาบทิพย์ ชีรวงศ์กิจ ได้ข้อสรุป ดังนี้

รูปแบบการสื่อสารดนตรีไทยผ่าน Blog

Blog เป็นเว็บไซต์ที่เจ้าของ หรือ Blogger สามารถบันทึกเรื่องราวของตนเองลงในเว็บได้ตลอดเวลา การสร้างเว็บบล็อกสามารถทำได้ง่ายๆ ด้วยตัวเอง ไม่ซับซ้อน ไม่เสียค่าใช้จ่าย ไม่จำเป็นต้องรู้ภาษา HTML อย่างน้อยขอให้มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตและเว็บไซต์เท่านั้น

จากการศึกษาพบว่า เว็บไซต์ Blog เป็นการเปิดพื้นที่ดนตรีไทย การดีจิม บนโลกออนไลน์อย่างเป็นทางการในระยะเริ่มต้น ฟังก์ชันหน้าแรก (Home) นั้นเป็นเสมือน “หน้าร้าน” ที่ผู้ใช้บริการจะเห็นเป็นครั้งแรก มีหน้าที่ในการสร้างภาพลักษณ์ให้ข้อมูลข่าวสารความรู้ประชาสัมพันธ์กิจกรรม องค์ความรู้เกี่ยวกับเพลง อีกทั้งยังเป็นช่องทางสื่อสารระหว่าง ดร.อาบทิพย์ ชีรวงศ์กิจ กับกลุ่มเพื่อนๆ และคนในครอบครัว อย่างไรก็ดี ฟังก์ชันหน้าแรกของ Blog ได้สะท้อนให้เห็นถึงรูปแบบการผสมผสานวิธีการสื่อสารองค์ความรู้ดนตรีไทยกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ในโลกออนไลน์ เพื่อสร้างช่องทางการสื่อสารกับผู้อื่นในระดับบุคคลและสังคมผ่านตัวกลางคอมพิวเตอร์ (Intermediated communication) นอกจากนี้ยังเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่าง ดร.อาบทิพย์ ชีรวงศ์กิจ กับผู้ใช้บริการให้สามารถตอบโต้ (Interactive) และสร้างความรู้จกกันเคยกันมากขึ้น เพื่อทดแทนรูปแบบการสื่อสารแบบเผชิญหน้า (face-to-face communication) ระหว่าง ดร.อาบทิพย์ ชีรวงศ์กิจกับผู้ใช้บริการ แต่ในขณะที่เดียวกันก็ยังคงรักษาเนื้อหาที่เกี่ยวกับดนตรีไทยเอาไว้

ในทัศนะของ ดร.อาบทิพย์ ชีรวงศ์กิจ ได้สะท้อนรูปแบบการสื่อสารดนตรีไทยผ่าน Blog ว่าเป็นจุดเปลี่ยนจากการสื่อสารดนตรีไทยเดิมกับครูผู้สอน ซึ่งเป็นสื่อบุคคล เป็นการติดต่อสื่อสารแบบเผชิญหน้า (Face-to-Face Communication) มาเป็นการสื่อสารดนตรีในโลกอินเทอร์เน็ต ผ่านสื่อใหม่ (Blog Youtube Facebook) โดยเริ่มประยุกต์เพลงไทยเดิม มาเป็น เพลงร่วมสมัยสื่อสารกับตัวเอง และบุคคลอื่น เป็นการสื่อสารแบบไม่เห็นหน้าค่าตา ไม่รู้ว่าใครเป็นใคร (Anonymous)

ดร.อาบทิพย์ ชีรวงศ์กิจ ยอมรับว่า เว็บไซต์ Blog เป็นตัวกำหนดวิธีการของตนเอง กล่าวคือ Blog ถือเป็นวิธีการสื่อสารดนตรีแบบง่าย เป็นแรงจูงใจให้เริ่มสนใจนำมาเผยแพร่ตัวตน จึงเริ่มทำ Blog ของตัวเองบนเซิร์ฟเวอร์ของมหาวิทยาลัย มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดเก็บโน้ต โดยเนื้อหานั้นมาจากการนำโน้ตเพลงที่เคยเล่น ไปใส่เก็บไว้ แล้วเขียนเป็นรายชื่อว่ามีโน้ตเพลงอะไรบ้าง มีเป้าหมายคือให้เพื่อน พ่อแม่ น้อง ญาติฟัง ไม่คิดว่าจะทำเพื่อให้คนทั่วไปรู้จัก ส่วนใหญ่ก็จะเล่นให้เพื่อนคนไทยที่เล่นดนตรีไทยด้วยกันฟัง เน้นเล่น

เพลงไทย บางทีก็จะมีเล่นเพลงเพื่อเป็นของขวัญวันเกิดให้กับเพื่อนเท่านั้น อย่างไรก็ตาม ก็มีผู้ที่สนใจดนตรีไทยเข้ามาศึกษาโน้ตเพลงของตนเองเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ

โดยกระบวนการสื่อสารดนตรีไทยผ่าน Blog นั้น ขั้นตอนแรกในการสร้างเนื้อหาของ Blog คือต้องค้นหาเนื้อเพลงที่ชอบก่อน นอกจากเพลงไทยเดิม เช่น ค้างคาวกินกกล้วย เขมรไทยโยค แล้ว ดร.อาบทิพย์ ชีรวงศ์กิจ เริ่มสนใจเพลงแนว Cover เพลงเก่ามาร้องใหม่ที่เป็นบทเพลงยอดนิยมในอดีต และเพลงสุนทราภรณ์ เพราะมีดนตรีและเนื้อหาใกล้เคียงกัน ไม่ต้องมีการเปลี่ยนแปลงโน้ตเพลงอะไรมาก เช่น บุพเพสันนิวาส เพลงประกอบละครแต่ปางก่อน รักในม่านแก้ว โดยยังไม่มีเพลงป๊อป เพลงสมัยใหม่อย่างเพลงประกอบละครแต่ปางก่อน ตนอยากทำโน้ตเพลงมาก นั่งฟังเพลงจากละคร นำมาเทียบแกะโน้ตตีกับขิม แล้วจดบันทึกไว้ แล้วฝึกตีขิม เก็บโน้ตและถ่ายวิดีโอสาธิตการตีขิมไว้ใน Blog เผยแพร่ จากการที่เริ่มเปิดใช้ Blog ตั้งแต่ มีนาคม 2548 จนถึงปัจจุบันมีผู้เข้าชมและรู้จักประวัติ ดร.อาบทิพย์ ชีรวงศ์กิจ แล้ว 31,296 คน

รูปแบบการสื่อสารดนตรีไทยผ่าน Youtube

จากการศึกษาพบว่า ขณะที่การเก็บไฟล์เพลงไว้ใน Blog ทำให้เริ่มมีคนรู้จัก ดร.อาบทิพย์ ชีรวงศ์กิจ มากขึ้น แต่เซิร์ฟเวอร์เก็บเพลงไทย บน ไอมีน ถูกปิดกิจการไป ข้อมูลทุกอย่างที่เก็บไว้จึงหายไปด้วย จึงเป็นบทเรียนให้ ดร.อาบทิพย์ ชีรวงศ์กิจ มองหาที่เก็บไฟล์เพลงที่มีความมั่นคงมากกว่านี้ นั่นคือเว็บไซต์ Youtube ซึ่งเป็นสื่อสังคมออนไลน์ที่ได้รับความนิยมเป็นจำนวนมากและเป็นที่ยอมรับในระดับสากล

Youtube เว็บไซต์ที่ให้บริการแลกเปลี่ยนภาพวิดีโอระหว่างผู้ใช้ได้ฟรี โดยนำเทคโนโลยีของ Adobe Flash มาใช้ในการแสดงภาพวิดีโอ เมื่อสมัครสมาชิกแล้วผู้ใช้จะสามารถใส่ภาพวิดีโอเข้าไปแบ่งปันภาพวิดีโอให้คนอื่นดูด้วย แต่หากไม่ได้สมัครสมาชิกก็สามารถเข้าไปเปิดดูภาพวิดีโอที่ผู้ใช้คนอื่น ๆ ใส่ไว้ใน Youtube ได้

ฟังก์ชันหน้าแรก (Home) ของ Youtube ไม่สามารถออกแบบการวางได้ตามใจเหมือนดังเช่น Blog แต่จะต้องถูกจับวางในรูปแบบการเผยแพร่วิดีโอใน Youtube ทั่วไป กล่าวคือ ซ้ายมือบนสุดเป็นตัวอักษร Youtube ปรากฏอยู่ ปรากฏภาพนิ่งของวิดีโอเพลง พร้อมรูปภาพของดร.อาบทิพย์ ชีรวงศ์กิจ เป็นภาพขนาดเล็ก แต่งกายสุภาพเรียบร้อยเสื้อลายขาวดำ กำลังนั่งเล่นขิมในเพลง มีอักษรภาษาไทยเขียนไว้ว่า “อ้อม-ขิม” เพื่อแสดงให้เห็นว่าเป็นการสื่อสารดนตรีไทยผ่าน youtube ของ ดร.อาบทิพย์ ชีรวงศ์กิจ แต่สิ่งที่โดดเด่นคือสามารถสื่อสารดนตรีไทยในรูปแบบวิดีโอ ซึ่งเป็นการสื่อสารรองกับการสื่อสารดนตรีไทยได้อย่างครบถ้วนที่สุด ทั้งภาพ เสียง การสาธิตการเล่นขิมให้ผู้สนใจได้เห็น ฟัง และเรียนรู้

ดังนั้น รูปแบบการสื่อสารดนตรีไทยผ่าน Youtube ในทัศนะของ ดร.อาบทิพย์ ชีรวงศ์กิจ เป็นแหล่งเก็บเพลงแห่งใหม่และมีความมั่นคง รูปแบบเป็นสากลมากยิ่งขึ้น แม้รูปแบบหน้าแรกในการสื่อสารดนตรีไทยผ่าน Youtube นั้น ดร.อาบทิพย์ ชีรวงศ์กิจ ไม่สามารถออกแบบการวางได้ตามใจเหมือนดังเช่น Blog แต่จะต้องถูกจับวางในรูปแบบการเผยแพร่วิดีโอใน Youtube ทั่วไป กล่าวคือ ซ้ายมือบนสุดเป็น

ตัวอักษร Youtube ปรากฏอยู่ จากนั้นปรากฏภาพนิ่งของวิดีโอเพลง พร้อมรูปภาพของ ดร.อาบทิพย์ ธีรวงศ์กิจ เป็นภาพขนาดเล็ก แต่งกายสุภาพเรียบร้อยเสี้อยู่ลายขาวดำ กำลังนั่งเล่นจิมในเพลง มีอักษรภาษาไทยเขียนไว้ว่า “อ้อม-จิม” เพื่อแสดงให้เห็นว่าเป็นการสื่อสารดนตรีไทยผ่าน youtube ของ ดร.อาบทิพย์ ธีรวงศ์กิจ

จะเห็นได้ว่าหน้าแรกของการสื่อสารดนตรีไทยผ่าน youtube นั้น สะท้อนถึงรูปแบบผสมผสานทางวัฒนธรรมเอาไว้เช่นกัน จาก Blog ที่ใช้ภาพภาพการ์ตูนเด็กผู้หญิงแต่งกายแบบร่วมสมัย เป็นวัฒนธรรมสมัยใหม่เป็นตัวแทน เริ่มเปิดตัวมากยิ่งขึ้น ทั้งในส่วนของสัญลักษณ์ ใช้ภาพของตัวเองนั่งเล่นจิม และใช้อักษรภาษาไทยชัดเจนว่า “อ้อม-จิม” ในขณะเดียวกันชื่อเพลงกลับใช้อักษรภาษาอังกฤษเข้ามาช่วยขยายความ เช่น “ชัดเจน จิม-cover” สะท้อนความเป็นวัฒนธรรมสากลเอาไว้ได้อย่างลงตัว และเมื่อลองกดรับชม จะมีวิดีโอแสดงภาพการเล่นจิมพร้อมเสียงจิมออกมา

โดยกระบวนการสื่อสารดนตรีไทยผ่าน youtube มีลำดับขั้นตอน ดังนี้ 1.กำหนดเพลงที่ต้องการสื่อสาร หรือเพลงที่ผู้ใช้บริการ แฟนคลับขอมาทั้งเพลงไทยเดิม ไทยสากล เพลงสากล เพลงเกาหลี เพลงญี่ปุ่น ที่กำลังเป็นที่นิยมในขณะนั้น 2.หาดนตรีประกอบโดยมีการพูดคุยกับผู้ร่วมงานในการหาเพลงประกอบ หรือ ค้นหาในเว็บ Blog นักเปียโน หรือ เพลงที่มีผู้เคยผลิตไว้แล้ว หรือชักชวนนักเปียโนที่รู้จักทำเพลงประกอบขึ้นมาเอง 3.นำเพลงประกอบมาเล่นกับจิม 4.จากนั้นใช้โปรแกรมตัดต่อเสียงสำเร็จรูปที่เรียนรู้ด้วยตัวเองจากการทำวิดีโอธรรมชาติ ตัดเสียงนำลาย วางคลื่นความถี่เครื่องดนตรีแต่ละชนิด เช่น เสียงจิม เสียงขลุ่ย เสียงซอ เสียงเปียโนต้องมีย่านความถี่ที่แตกต่างกันเพื่ออัดเสียงไว้ 5.จัดทำภาพและข้อความประกอบเพลง โดย ดร.อาบทิพย์ ธีรวงศ์กิจเป็นผู้คิดสร้างสรรค์จากจินตนาการเอง และขอความร่วมมือจากผู้ให้บริการ แฟนคลับส่งภาพเข้ามาร่วมทำเป็นมิวสิกวิดีโอ 6.นำไปโพสต์ในเว็บ youtube

ปัจจุบันการสื่อสารดนตรีไทยผ่าน youtube ของ ดร.อาบทิพย์ ธีรวงศ์กิจ มีสมาชิกทั้งหมด 8,653 คน มีผู้เข้าชมวิดีโอ 7,046,059 คน (ข้อมูลวันที่ 12 พฤษภาคม 2556)

รูปแบบการสื่อสารดนตรีไทยผ่าน Facebook

การศึกษา พบว่า จากความสำเร็จในการสื่อสารดนตรีไทยผ่าน Youtube ของ ดร.อาบทิพย์ ธีรวงศ์กิจ ทั้งเป็นแหล่งเก็บวิดีโอเพลงแหล่งใหญ่ เป็นสากล อีกทั้งทำให้ผลงานด้านดนตรีไทยในรูปแบบที่ร่วมสมัยจนเป็นที่รู้จักแพร่หลาย จากการสื่อสารเพื่อตนเอง คนรอบข้างแคบๆกลายเป็นสื่อสารเพื่อมวลชนที่สนใจดนตรีไทยและคนทั่วไปมากขึ้น เป็นที่ยอมรับและเป็นที่รู้จักมากขึ้น จึงเริ่มเกิดแนวความคิดการสื่อสารเพื่อสังคมโดยใช้ดนตรีและสื่อออนไลน์ เริ่มมองหาช่องทางอื่นๆที่ทำให้สามารถสื่อสารกับผู้ฟัง แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและรณรงค์ทำกิจกรรมเพื่อสังคมได้

โดยพบว่า สื่อสังคมเครือข่ายผ่านเว็บไซต์ Facebook กำลังเป็นที่นิยมและเป็นสื่อสาธารณะ จึงได้ตัดสินใจเปิด Facebook เป็นของตัวเองเพื่อชักชวนเพื่อน ๆ นักดนตรีไปเล่นไปเล่นดนตรีที่บ้านพัก คนชรา ศูนย์ผู้ป่วยมะเร็ง ดนตรีเพื่อเยียวยาผู้ประสบภัยน้ำท่วม จึงเริ่มชอบการสื่อสารดนตรีไทยผ่าน

Facebook ในแนวทางที่นำดนตรีไทยมาทำให้เกิดประโยชน์กับสังคม และช่วยให้ดนตรีไทยเป็นที่รู้จักด้วย ดังนั้น ความเป็นสื่อสาธารณะของ Facebook คือ โอกาส ของตนเองที่จะทำประโยชน์เพื่อสังคม และเป็น โอกาสของผู้ฟังจะร่วมทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น ทำวงดนตรีออนไลน์ เล่นดนตรีช่วยเหลือสังคม เป็นต้น

ซึ่งรูปแบบการสื่อสารในหน้าแรกของการสื่อสารดนตรีไทยผ่าน facebook พบว่าเมื่อค้นหาคำว่า “อ้อม-чим” ในเว็บไซต์ facebook ภาพแรกเป็นภาพของ ดร.อาบทิพย์ ชีรวงศ์กิจ แต่งกายสุภาพเรียบร้อย เสื้อลายขาวดำกำลังนั่งเล่นขิม พร้อมกับข้อความภาษาไทย “อ้อม-чим” สัญลักษณ์แทนตัว ดร.อาบทิพย์ ชีรวงศ์กิจ อยู่ในตำแหน่งบนซ้าย ในขณะที่ใช้ภาษาอังกฤษ <https://www.facebook.com/aomkhim> เป็นชื่อโดเมนเนม

จะเห็นได้ว่า โลโก้ของการสื่อสารดนตรีไทยผ่าน facebook สะท้อนให้ในรูปแบบที่ผสมผสานทางวัฒนธรรมชัดเจน ทั้งในส่วนของสัญลักษณ์ซึ่งเป็นภาพของ ดร.อาบทิพย์ ชีรวงศ์กิจ เป็นคนรุ่นใหม่ แต่นั่งตีขิม ซึ่งเป็นดนตรีไทยโบราณ ทำให้เกิดภาพคนรุ่นใหม่สนใจวัฒนธรรม และทำให้ขิมกลายเป็นเครื่องดนตรีที่มีความร่วมสมัย ขณะที่ใช้อักษรภาษาไทยเป็นชื่อ “อ้อม-чим” ขณะที่ชื่อโดเมนเนมใช้ภาษาอังกฤษ <https://www.facebook.com/aomkhim> สะท้อนความเป็นวัฒนธรรมสากล ดังนั้น ภาพลักษณ์ของการสื่อสารดนตรีไทยผ่าน facebook ของ ดร.อาบทิพย์ ชีรวงศ์กิจ จึงมีรูปแบบผสมผสานกับวัฒนธรรมเพื่อเชื่อมต่อกับเครือข่ายสังคมออนไลน์ทั่วทุกมุมโลก

ส่วนกระบวนการสื่อสารดนตรีไทยผ่าน Facebook นั้น เป็นความต่อเนื่องมาจาก Blog Youtube เพื่อต้องการสร้างเครือข่ายและมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ฟัง ทำกิจกรรมต่อสังคมร่วมกันโดยใช้ดนตรีเป็นสื่อกลาง ในลักษณะการบันทึกเสียงเพื่อทำวิดีโอไม่แตกต่างจาก 2 สื่อแรก แต่จะมีเนื้อหาข้อความเสียงดนตรีอื่นๆ และภาพจากผู้ฟังมาเสริมในบางคลิปวิดีโอ เช่น บางเพลงก็ใช้เวลาระยะหนึ่งในการเก็บรวบรวมภาพจากผู้ฟังผ่าน Facebook ที่เริ่มเป็นที่นิยมมากในการเผยแพร่ผลงานและแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับคนทั่วไป ยกตัวอย่าง การทำวิดีโอ ให้กำลังใจชาวญี่ปุ่นที่เกิดเหตุแผ่นดินไหวครั้งใหญ่ โดยมีแนวทางตั้งแต่ต้นอยู่แล้วว่าต้องการจะบันทึกวิดีโอเพลงนี้เพื่อให้กำลังใจชาวญี่ปุ่น จึงไปเขียนข้อความประกาศขอความร่วมมือจากผู้ฟังผ่าน Facebook ให้ร่วมกันถ่ายภาพ ส่งภาพ หรือข้อความให้กำลังใจมารวมกัน จากนั้นนำภาพทั้งหมดมาวางภาพไว้ก่อน แต่ไม่ได้ลงรายละเอียดมาก เป็นเหมือนข้อความที่ให้กำลังใจ ภาพความเสียหาย แล้วช่วงหลังก็จะเอาภาพคนที่แฟนคลับพิมพ์ส่งมาให้ใส่ตอนหลังเป็นการให้กำลังใจ แล้วนำไปโพสต์ใน Youtube และ Facebook ได้รับความนิยมมากและแชร์ต่อไปให้กับคนอื่นฟัง

นอกจากนี้การสื่อสารดนตรีไทย Facebook ยังทำให้ ดร.อาบทิพย์ ชีรวงศ์กิจ ได้มีความสัมพันธ์กับผู้ฟังได้ใกล้ชิดยิ่งขึ้น ยกตัวอย่างเช่น หากใครมีข้อสงสัยเกี่ยวกับเพลงไหน ผู้ฟังสามารถแสดงความคิดเห็นมาได้ แล้วดร.อาบทิพย์ ชีรวงศ์กิจ จะเข้าไปพูดคุยตอบข้อซักถามให้ ขณะที่ทางฝั่งผู้ฟังก็สามารถโพสต์หัวข้อเกี่ยวกับดนตรีไทย ผลงานตัวเองหรืออื่นๆ ใน Facebook ของ ดร.อาบทิพย์ ชีรวงศ์กิจ ได้ด้วย เช่น มีนักประติมากรรมคนหนึ่งมาโพสต์เรื่องการทำขิมหลอดแก้ว มีนักศึกษาบางคนมาขอเพลงเกาหลี อยากรู้

ก็ตาม การแลกเปลี่ยนพูดคุยผ่าน Facebook ดร.อาบทิพย์ ชีรวงศ์กิจ จะพยายามอ่านทุกข้อความ แล้วแต่ว่าจะอ่านในช่วงไหน แต่ส่วนใหญ่จะพยายามอ่านข้อความที่ผู้ใช้บริการส่งมาทุกข้อความ และหากมีเวลาว่างจะนั่งตอบทุกข้อความ ปัจจุบันมีผู้ กดถูกใจ (Like) เพื่อเปิดรับข้อมูลข่าวสาร แลกเปลี่ยนความรู้ ทำกิจกรรมเพื่อสังคม อบรมการเล่นขิม ฯลฯ เป็นเครือข่ายผ่านการสื่อสารคนตรีไทยผ่าน Facebook ของ ดร.อาบทิพย์ ชีรวงศ์กิจ แล้ว 33,605 คน (ข้อมูลเมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม 2556)

รูปแบบการสื่อสารคนตรีไทยผ่านสื่อใหม่ ในทัศนะของ “ผู้ร่วมงาน”

นายพิชิตชล ไชยคำวัง หรือ เต๋อ ชล้วยไทย อายุ 22 ปี ปัจจุบันเป็นเพื่อนร่วมงานกันในการแสดงคนตรีไทยตามงานต่างๆ มองว่าสาเหตุที่มีผู้ติดตามการสื่อสารคนตรีไทยผ่าน Blog Youtube Facebook จำนวนมาก เพราะ 1. ดร.อาบทิพย์ ชีรวงศ์กิจ สื่อสารออกมาในรูปแบบความรู้บันเทิง สื่อสารเข้าใจง่าย ไม่ใช่ข่าวสาร 2. ไม่มีประโยชน์แอบแฝง ผู้รับสามารถเปิดรับได้ตามความพอใจ ที่ไหน เมื่อไหร่ ก็ได้ 3. รูปแบบเนื้อหาสาระไม่ตายตัวมีทั้งเล่นคนเดียว เล่นกับคาราโอเกะ เล่นกับคนอื่น เล่นไปร้องไปก็ยังมี บางทีไปเอาภาพกิจกรรมมาโพสต์รวมด้วย รวมสื่อทุกอย่างออกมาเป็น 1 เพลง 4. นำเนื้อหาเพลงแต่ละเพลงมาสร้างเนื้อหาใหม่เกิดจากการตีความ เพราะทุกครั้งที่มีการเอาคนตรีคนอื่นมาเล่น จะเกิดกระบวนการตีความในเพลงนั้นอยู่เสมอ

สำหรับกระบวนการเตรียมเนื้อหาคนตรีไทยไปแสดงร่วมกันในงานต่างๆ ที่ได้รับเชิญมานั้น ทั้งตน ดร.อาบทิพย์ ชีรวงศ์กิจ และคณะทำงานอื่นๆ จะเริ่มต้นใช้อีเมลนัดหมายเบื้องต้นว่าจะเลือกเพลงอะไรดีให้เหมาะกับงานที่ได้รับเชิญ เมื่อตกลงกันได้จะนำเพลงต้นฉบับไปโพสต์ไว้ใน Youtube Facebook สื่อสารออนไลน์ว่าเคยฟังกันมาบ้างหรือยัง จากนั้นต่างคนต่างไปแกะโน้ตให้เหมาะกับเครื่องดนตรีของตนทั้งขิม ชล้วย แล้วมาเล่นด้วยกัน

ขณะที่ในทัศนะของ นายกานต์ สุริยาศสิน หรือ แบงค์ นักดนตรีวงไอเซียร์ เล่นแซกโซโฟน อายุ 35 ปี รู้จักกับ ดร.อาบทิพย์ ชีรวงศ์กิจ ในงานอีกไนท์ไทยแลนด์ ปลุกพลังทางความคิด แรงบันดาลใจกับสังคมของ สสส. สรุปได้ดังนี้ 1. รูปแบบการสื่อสารคนตรีไทยผ่าน Blog youtube facebook มีรูปแบบที่แตกต่างจากการสื่อสารคนตรีแบบตัวต่อตัว มีทั้งข้อดีและข้อเสีย กล่าวคือ การสื่อสารคนตรีไทยผ่านสื่อใหม่ คือ ไม่มีข้อจำกัดเรื่องเวลา สถานที่ ผู้ใช้บริการสามารถเข้าไปศึกษาหาความรู้ได้เหมือนกัน แต่การเรียนคนตรีโดยตรงกับครูต้องเดินทางไปหา ครูจะคอยจับคอยดูแลเทคนิคการเล่น เรียกว่า ทางคนตรีไทย แต่ละสำนักไม่เหมือนกัน 2. เน้นเล่นเพลงแล้วอัฟโพลคให้คนได้ดูผ่านอินเทอร์เน็ต ก็เป็นการเผยแพร่ที่ดีเป็นจุดเชื่อมต่อระหว่างคนตรีที่เป็นแบบแผนกับคนตรีที่ร่วมสมัย

รูปแบบการสื่อสารคนตรีไทยผ่านสื่อใหม่ ในทัศนะของ “ผู้ฟัง” ที่เฉพาะเจาะจง

นายณรงค์ศักดิ์ ธีรสุนทรากุล อาจารย์ผู้ช่วยสอนสถาบันวิทยากรหุ่นยนต์ภาคสนาม (FIBO) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มองว่า 1. รูปแบบทำให้เข้าถึงง่าย แพร่หลาย มีรูปแบบทันสมัย

มีการพัฒนาเนื้อหาดนตรีให้ร่วมสมัย ฟังแล้วเข้าใจ ฟังสบาย 2.สามารถนำเพลงที่ชอบไปเผยแพร่ต่อหรือนำไปแชร์ลิงค์ผ่าน Facebook ส่วนตัวของตนเองเพื่อให้เพื่อนๆ ญาติๆ น้องๆ ได้ง่าย

นางสาวจิรา เตชะวิจิตร หรือ เบญ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง มองว่า 1.เป็นการปรับเนื้อหาเพลงให้ร่วมสมัยเหมือนกับเป็นแรงจูงใจในการเล่น เช่น เพลงฤดูที่แตกต่างในเวอร์ชันจิม 2.เน้นเนื้อหาที่เหมาะสมกับเด็กและวัยรุ่นในโลกออนไลน์ที่ต้องการความแปลกใหม่ มีการทำเป็นมิวสิกวิดีโอการสอน ภาพประกอบสวยงาม เข้าฟังเวลาไหนก็ได้ อพโหลดได้ เป็นเพลงที่รู้จักกันทั่วไปสามารถนำเล่นจิมได้ แต่ก็ยังคงอนุรักษ์ดนตรีไทยไว้อยู่ ผังด้วยความทันสมัย ปรับภาพลักษณ์ของจิมดนตรีไทยโบราณสามารถเล่นเพลงสากลได้เหมือนกัน

ขณะที่ นางสาวบุญเพิ่ม อักกะพงษ์ หรือน้ำผึ้ง นักศึกษาชั้นปี 4 คณะศิลปกรรม มศว ประสานมิตร เห็นว่า 1.เนื้อหาการนำเสนอดนตรีไทยใน Youtube นั้นมีความน่าสนใจตรงที่เพลงที่เลือกมาเป็นเพลงที่ร่วมสมัย คนทั่วไปฟัง และเป็นเพลงที่เหมาะสมสำหรับดนตรีไทยจริงๆ 2.สามารถนำดาวน์โหลดวิดีโอเพลงใน Youtube ไปเผยแพร่ต่อใน Facebook ให้เพื่อนๆ ได้ฟังต่อ 3. มีช่องทางการสื่อสารหาความรู้เพิ่มเติม โดยเคยเข้าไปพูดคุยแลกเปลี่ยนความรู้เรื่องการทำเนื้อหาดนตรีไทยใน Facebook ดร.อาบทิพย์ ชีรวงศ์กิจ จนได้เข้าร่วมกิจกรรมเวิร์คชอปดนตรีที่โรงแรมแห่งหนึ่ง ได้พูดคุยกับเพื่อนๆ คนอื่นๆ ที่เล่นดนตรีไทยว่ามีเพลงใดที่ตัวเองชอบ ใครมีปัญหาอะไรก็ไปแชร์กัน ตนคิดว่ารูปแบบการสื่อสารเช่นนี้ มีแต่ประโยชน์ ไม่มีข้อเสีย

รูปแบบการสื่อสารดนตรีไทยผ่านสื่อใหม่ ในทัศนะของ “ผู้ฟัง” ที่แสดงความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์ Blog Youtube และ Facebook ไว้ที่น่าสนใจ ดังนี้

ผู้ฟังส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มนักดนตรี และคนทั่วไปที่ชื่นชอบดนตรีไทย รู้สึกแปลกใจและประทับใจกับรูปแบบการสื่อสารดนตรีไทยผ่าน Blog ที่มีการเขียนชื่อ เนื้อหาเพลงไทยที่ชอบอัปโหลดไว้เผยแพร่ ผู้ฟังสามารถขอเพลง โหลดเพลงได้ทุกสถานที่ บ้าน ที่ทำงาน ทุกเวลาทั้งเวลาทำงาน ก่อนนอน รูปแบบเนื้อหาเพลงทันสมัย ฟังง่าย มีการติดต่อระหว่างผู้ฟังกับ ดร.อาบทิพย์ ชีรวงศ์กิจ ผ่านทางอีเมล ถือเป็นเปิดประตูการสื่อสารดนตรีไทยมากปัจเจกบุคคลมาสู่โลกออนไลน์ได้อย่างแท้จริง

ในขณะที่รูปแบบการสื่อสารดนตรีไทยผ่าน Youtube ผู้ฟังส่วนใหญ่มองว่า มีรูปแบบการสื่อสารเป็น “คลิปวิดีโอ” โดยการนำเนื้อหาเพลง ดนตรีประกอบ มาเปิดเพื่อสาธิตการตีจิมแล้วถ่ายทำวิดีโอสาธิตการตีจิมอัปโหลดไว้เป็นข้อมูลนั้น ถือได้ว่าเนื้อหาเพลงฟังสบาย สามารถนำเพลงไปอบมาเล่นจิมได้ รวมไปถึงสามารถดาวน์โหลดเพลงดนตรีไทยไปเป็นเสียงเรียกเข้าในโทรศัพท์เคลื่อนที่ก็ได้ (ริงโทน) ทำให้ผู้ชมได้เห็นภาพลักษณ์ผู้หญิงไทย ดนตรีไทยทันสมัยเปลี่ยนไปจากรูปแบบเดิม สามารถสร้างภาพลักษณ์ใหม่ให้กับดนตรีไทย

ส่วนผู้ชมที่ติดตามการสื่อสารดนตรีไทยผ่าน Facebook นั้น สะท้อนความคิดเห็นในภาพรวมว่า ถือเป็นช่องทางการสื่อสารที่ได้รับองค์ความรู้เกี่ยวกับดนตรีไทย ยังได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเพลง

และตัวผู้ส่งสาร ได้อย่างกว้างขวาง ช่วยสร้างจินตนาการ และความสุนทรีย์ในการรับฟังดนตรีไทย มีส่วนร่วมในการเลือกสรรบทเพลงที่ ดร.อาบทิพย์ ธีรวงศ์กิจ จะเลือกมาตีพิมพ์ โดยส่วนใหญ่จะขึ้นชอบเพลงไทยสากลตามสมัย อาทิ เพลงประกอบละครสุภาพบุรุษจุฑาเทพเพลง “รักแท้อยู่เหนือกาลเวลา” เพลงประกอบละครคู่กรรม และเพลงประกอบภาพยนตร์พี่มากพระโขนง เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ผู้ชมกลุ่มนี้ได้แสดงความคิดเห็นผ่าน Facebook ว่า ได้ย้อนกลับไปดาวน์โหลดโน้ตเพลง หรือโหลดคลิปเพลงบางเพลงจาก Blog ของ ดร.อาบทิพย์ ธีรวงศ์กิจ แล้ว ไม่สามารถดาวน์โหลดได้ ดาวน์โหลดยาก บางเพลงไม่มีให้ดาวน์โหลดโน้ตเพลงเลย

รูปแบบการสื่อสารดนตรีไทยผ่านสื่อใหม่ วิเคราะห์จากบทความสื่อสิ่งพิมพ์

เพ็ญลักษณ์ ภักดีเจริญ เขียน ในหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ Section จุดประกาย/ไซไซดี ตีพิมพ์วันศุกร์ที่ 12 พฤศจิกายน 2553 ในหัวข้อ ชิมออนไลน์ “ดร.อาบทิพย์” สะท้อนว่า ดร.อาบทิพย์ ธีรวงศ์กิจ ได้พัฒนาการนำเสนอรูปแบบและเนื้อหาดนตรีไทยจากที่อัดเสียงชิมอย่างเดียว ได้พัฒนาถ่ายทำเป็นวิดีโอของตัวเองนั่งเล่นชิมด้วย ผลปรากฏว่ามีผู้สนใจเข้ามาชมรับฟังมากยิ่งขึ้น บางเพลงมีผู้ชมเข้ามาดูหลายหมื่นคน ผู้เขียนได้สะท้อนความเป็นตัวตนที่โดดเด่นของ ดร.อาบทิพย์ ธีรวงศ์กิจ ที่ชอบคิดหาวิธีการนำเสนอรูปแบบ เนื้อหาผ่านสื่อใหม่ๆ ว่า แม้ชีวิตส่วนใหญ่จะอยู่กับเทคโนโลยี ความก้าวหน้าด้านหุ่นยนต์ แต่เธอไม่ลืมความรู้ธรรมเนียมด้านดนตรี

คอลัมน์นิสต์ ในหนังสือพิมพ์มติชน Section เศรษฐกิจ/บันเทิง ลงวันที่ 18 พฤศจิกายน 2553 คอลัมน์ “ปลื้มบันเทิง” มองว่า จุดเด่นที่ทำให้ใครต่อใครแห่กันเข้าไปคลิกดูคลิปวิดีโอของ ดร.อาบทิพย์ ธีรวงศ์กิจ นอกจากจะเพราะฝีมือเจ๋งๆแล้ว ยังเป็นเพราะเธอนั่งแกะโน้ตเพลงฮิต อาทิ ระยະทำใจ ของกันต์ เดอะสตาร์ สิ่งมีชีวิตที่เรียกว่าหัวใจ ของอีทีซี ฯลฯ มาเล่น วัยรุ่นเลยคลิกกันชนิดคนที่เคยคิดว่าเด็กไทยไม่ฟังเครื่องดนตรีไทยอาจต้องคิดผิดเลยละ

คอลัมน์นิสต์ ในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการ 360 องศา (รายสัปดาห์) Section Taste ลงวันที่ 25-31 ตุลาคม 2553 หัวข้อข่าว Ignite THAILAND++ครั้งที่ 2 คำคืนแห่งการจุดประกายคิดบวก มองว่า ดร.อาบทิพย์ ธีรวงศ์กิจ อาจารย์ ม.เทคโนโลยีพระจอมเกล้าฯธนบุรี บรรเลงชิมเป็นสื่อในการสร้างแรงบันดาลใจให้กับคนที่กำลังมองหาสิ่งที่ตัวเองรักและแบ่งปันความสุขนั้น ไปสู่ผู้อื่น

ขณะคอลัมน์นิสต์ ในหนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจ Section ดีไลฟ์/หน้าแรก ตีพิมพ์เมื่อวันที่ 24-25 ตุลาคม 2554 ในหัวข้อข่าว “น้ำท่วมทำอะไรได้บ้าง” มองว่า การนำเสนอเนื้อหาของดร.อาบทิพย์ ธีรวงศ์กิจนั้น มิได้ยึดรูปแบบตายตัว สามารถเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ เวลา สถานที่ ไม่จำกัด แต่เพียงห้องบันทึกเสียง แม้แต่พื้นที่ประสบภัยน้ำท่วมก็สามารถนำเสนอเรื่องราวต่างๆขณะนั้นมาบันทึกเป็นสื่อเผยแพร่ในสื่อใหม่ๆได้

สุชาภา ประพันธ์วงศ์ เขียนในหนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจ Section ดีไลฟ์/หน้าแรก ตีพิมพ์เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2554 ในหัวข้อข่าว “ดร.อาบทิพย์ ธีรวงศ์กิจ “อังสุมาลิน” ในโลก “ดิจิทัล” ว่า

ความสามารถชนิดที่ว่าลอกเลียนแบบได้ยาก แคฟังเสียงเพลงเธอก็รู้แล้วว่าต้องใช้โน้ตตัวไหน การนำตัวโน้ตในเพลงสากลไปดัดแปลงในเครื่องดนตรีไทย ต้องเพิ่มเสียงแฟลตกับเสียงชาร์ปเข้าไปด้วย จะค่อนข้างยากเพราะต้องแปลงเครื่องดนตรีด้วย ท่วงทำนองของเสียงซิมแบบไม่มีสระจุด เหมือนกับว่าซิมและผู้ตีกลมกลืนเป็นหนึ่งเดียวกัน เสียงซิมที่ดีโดยอาจารย์อ้อมไม่ได้จำกัดอยู่แค่ในยูทูปเท่านั้น ยังใช้ตัวเองเป็นสื่อตีซิมถ่ายทอดให้ต่างชาติรับฟังเพื่อเผยแพร่วัฒนธรรมไทย

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาบทบาทสื่อใหม่ที่มีต่อการสื่อสารดนตรีไทยของดร.อาบทิพย์ ชีรวงศ์กิจ

2.1 บทบาทสื่อใหม่ที่มีต่อ ดร.อาบทิพย์ ชีรวงศ์กิจ ประกอบด้วย 3 บทบาท คือ

การสื่อสารดนตรีไทยผ่านสื่อใหม่โดยใช้ Blog โดยการเป็นเพื่อน การเผยแพร่ตัวตนเสมือนเป็นสมุดไดอารี่ส่วนตัวและการเป็นแหล่งเผยแพร่ผลงานดนตรีไทย

การสื่อสารดนตรีไทยผ่านสื่อใหม่โดยใช้ Youtube โดยการเป็นแหล่งเผยแพร่ผลงานดนตรีไทยที่ใหญ่ขึ้น การสร้างความเป็นสากล การพูดคุย การสร้างภาพเสียงทำเป็นคลิปวิดีโอ

การสื่อสารดนตรีไทยผ่านสื่อใหม่โดยใช้ Facebook โดยการเป็นแหล่งเผยแพร่ตัวตน การสร้างอัลบั้มรูปของตัวเอง การสร้างกลุ่มเพื่อน การสร้างเครือข่าย การพูดคุยปฏิสัมพันธ์โต้ตอบกับผู้ชม การทำกิจกรรมด้านดนตรี และการทำกิจกรรมเพื่อสังคม

2.2 บทบาทการสื่อสารดนตรีไทยผ่านสื่อใหม่ ในทัศนะของ “ผู้ร่วมงาน”

นายพิชิตชล ไชยคำวัง หรือ เติ้ล ชล้วยไทย อายุ 22 ปี มองว่า Blog เป็น แหล่ง ข้อมูล แหล่งบันเทิง โน้ตเพลง Youtube เป็นแหล่งข้อมูล ความบันเทิง คลิปการเล่นดนตรีไทย Facebook เป็นแหล่งข้อมูล ความบันเทิง ข่าวสารเกี่ยวกับเพลง กิจกรรมต่างๆ การเป็นเพื่อนพูดคุยแลกเปลี่ยน

นายกานต์ สุริยาศศิน หรือ แบงค์ นักดนตรีวงไอเอชอีร์ เล่นแซกโซโฟน มองว่า Blog เป็นจุดเปลี่ยนผ่านจากครูสอนดนตรีไทยมาเป็นการเรียนดนตรีไทยผ่านเว็บ เปลี่ยนผ่านการแหล่งข้อมูลดนตรีไทยจากคำพูดคำสอนครู มาเป็นเก็บเป็นลายลักษณ์อักษร ซีดี Youtube คือแหล่งเรียนรู้ดนตรีไทยสมัยใหม่ครบวงจร มีวิดีโอสาธิต ส่วน Facebook ช่วยสร้างเครือข่ายเด็กและเยาวชน คนรุ่นใหม่ ศูนย์กลางการสื่อสารดนตรีไทย แหล่งพูดคุย แหล่งเผยแพร่ดนตรีไทยให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

2.3 บทบาทการสื่อสารดนตรีไทยผ่านสื่อใหม่ ในทัศนะของ “ผู้ฟัง” ที่เฉพาะเจาะจง

นายณรงค์ศักดิ์ ธีรสุนทรากุล อาจารย์ผู้ช่วยสอนสถาบันวิทยาการหุ่นยนต์ภาคสนาม (FIBO) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ไม่ได้สัมผัสกับการสื่อสารผ่าน Blog แต่ได้ใช้บริการการสื่อสารดนตรีไทยผ่าน Youtube เป็นความบันเทิง หาเพลงไทยฟัง แชรไปที่ Facebook

นางสาวจิตรรา เตชะวิจิตรรา หรือ เบญญ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง กล่าวว่า Blog เป็นแหล่งข้อมูล แหล่งบันเทิง โน้ตเพลง Youtube เป็นแหล่งข้อมูลแชร์ไป Facebook เพื่อน ขณะที่ Facebook กลายเป็นเพื่อน พูดคุย แลกเปลี่ยนเรื่องดนตรีไทย

นางสาวบุญเพิ่ม อักกะพงษ์ หรือน้ำผึ้ง นักศึกษาชั้นปี 4 คณะศิลปกรรม มศว ประสานมิตร กล่าวว่า ไม่ได้ใช้บริการการสื่อสารคนตรีไทยผ่าน Blog แต่เริ่มใช้บริการผ่าน Youtube และเห็นว่า Youtube เป็นแหล่งข้อมูล เป็นความบันเทิง แชร้ไป Facebook เพื่อน ส่วน Facebook เป็นแหล่งข้อมูล เป็นเพื่อน ชักชวนทำกิจกรรมคนตรี

2.4 บทบาทการสื่อสารคนตรีไทยผ่านสื่อใหม่ ในทัศนะของ “ผู้ฟัง” ที่แสดงความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์ Blog Youtube และ Facebook ได้สะท้อนว่า ส่วนใหญ่ผู้ฟังจะใช้ Blog เป็นแหล่งข้อมูลทางคนตรีไทย ส่วนเว็บไซต์ Youtube นั้น ผู้ฟังส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่ามีบทบาทเผยแพร่คนตรีไทยได้อย่างครบวงจร ในรูปแบบคลิปวิดีโอ ทั้งภาพ เสียง และสามารถเผยแพร่สู่ระดับสากลมีทั้งผู้ฟังชาวไทย และชาวต่างชาติเข้ามาชื่นชม สุกท้ายบทบาท Facebook ที่มีต่อผู้ฟัง ส่วนใหญ่จะเป็นพื้นที่แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ขอความช่วยเหลือ ความรู้ด้านคนตรีไทย การนำข่าวสารของตัวเองเกี่ยวกับคนตรีไทยมาโพสต์ รวมไปถึงการติดตามไปร่วมกิจกรรมที่ ดร.อาบทิพย์ ชีรวงศ์กิจ ได้ประกาศไว้หน้าจอ Home ที่สำคัญบทบาทสื่อใหม่ที่มีต่อการสื่อสารคนตรีไทยยังช่วยให้เด็กไทยมีต้นแบบผู้ที่เผยแพร่คนตรีไทยผ่านโลกออนไลน์ และเป็นต้นแบบในการเล่นคนตรีไทยในชีวิตจริงด้วย

2.5 บทบาทการสื่อสารคนตรีไทยผ่านสื่อใหม่ ในทัศนะของสื่อมวลชน

เพ็ญลักษณ์ ภัคศิเจริญ เขียน ในหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ Section จุดประกาย/โซเชียล ดีพิมพ์วันศุกร์ที่ 12 พฤศจิกายน 2553 ในหัวข้อ จิมออนไลน์ “ดร.อาบทิพย์” สะท้อนว่า youtube เป็นแหล่งข้อมูล เผยแพร่ตัวตนของ ดร.อาบทิพย์ ชีรวงศ์กิจ และเป็นเพื่อนผู้ใช้บริการ และเป็นแหล่งเผยแพร่ข้อมูล แชร้ไป Facebook ส่วน facebook สร้างเครือข่าย

คอลัมน์นิสต์ ในหนังสือพิมพ์มติชน Section เศรษฐกิจ/บันเทิง ลงวันที่ 18 พฤศจิกายน 2553 คอลัมน์ “ปลีกบันเทิง” มองว่าการสื่อสารคนตรีไทยผ่าน facebook มีความโดดเด่นที่สุด มีบทบาทในการเผยแพร่ความเป็นมา ตัวตนของ ดร.อาบทิพย์ ชีรวงศ์กิจ และคอยเป็นเพื่อนกับผู้ใช้บริการ สร้างเครือข่ายของนักคนตรีไทย นักติชม เป็นพื้นที่ในการเผยแพร่ข่าวสารของ “ผู้ใช้บริการ” ด้วย

คอลัมน์นิสต์ ในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการ 360 องศา (รายสัปดาห์) Section Taste ลงวันที่ 25-31 ตุลาคม 2553 หัวข้อข่าว Ignite THAILAND++ครั้งที่ 2 คำคืนแห่งการจุดประกายคิดบวก มองว่า ทั้ง Blog youtube facebook เป็นแหล่งเผยแพร่ตัวตน เผยแพร่ผลงานของ ดร.อาบทิพย์ ชีรวงศ์กิจ

ขณะคอลัมน์นิสต์ ในหนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจ Section ดีไลฟ์/หน้าแรก ดีพิมพ์เมื่อวันที่ 24-25 ตุลาคม 2554 ในหัวข้อข่าว “น้ำท่วมทำอะไรได้บ้าง” มองว่า facebook มีบทบาทหน้าที่คอยเป็นเพื่อน สร้างเครือข่ายระหว่างผู้ส่งสาร และผู้ใช้บริการมากที่สุด

สุชาภา ประพันธ์วงศ์ เขียนในหนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจ Section ดีไลฟ์/หน้าแรก ดีพิมพ์เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2554 ในหัวข้อข่าว “ดร.อาบทิพย์ ชีรวงศ์กิจ “อังศุมาลิน” ในโลก “ดิจิทัล” ว่า ทั้ง 3 เว็บเป็นแหล่งเผยแพร่ตัวตน เผยแพร่ผลงานของ ดร.อาบทิพย์ ชีรวงศ์กิจ

5.2 อภิปรายผล

เมื่อพิจารณาจากผลการวิจัย การสื่อสารดนตรีไทยผ่านสื่อใหม่ของดร.อาบทิพย์ ชีรวงศ์กิจ ได้มีการเปลี่ยนแปลงกระบวนการสื่อสารดนตรีไทยจากพื้นที่ใน “โลกกายภาพ” (physical World) ที่ใช้การสื่อสารแบบเผชิญหน้า ผู้เรียนกับครูผู้สอน ซึ่งเป็นสื่อบุคคล เป็นการติดต่อสื่อสารแบบเผชิญหน้า (Face-to-Face Communication) ไปสู่พื้นที่ในโลกเสมือนจริง (Virtual World) เริ่มตั้งแต่ Blog Youtube Facebook ซึ่งเป็นการสื่อสารผ่านตัวกลางคอมพิวเตอร์ (Intermediated Communication) ที่มีเว็บต่างๆ มากมาย ต่างคนต่างสร้าง ต่างคนต่างเขียน นำเสนอทั้งเรื่องราวส่วนตัวและผลงาน พัฒนามาสู่การแบ่งปัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นมากขึ้น ทำให้สังคมออนไลน์ได้ขยายตัวอย่างมาก

สอดคล้องกับ ทฤษฎีเทคโนโลยีการสื่อสารเป็นตัวกำหนดแห่งสำนักโทรอนโต (Toronto School) เชื่อว่าเทคโนโลยีเป็นสาเหตุหลัก (Prime Mover) ในการขับเคลื่อนความเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้นกับส่วนอื่นๆ ทั้งประสบการณ์ และสังคม โดยนักคิด เอ็ฟเวอร์เรตต์ เอ็ม โรเจอร์ส (Everett M. Rogers) มองว่าสิ่งที่เกิดขึ้นมิได้เกิดจากตัวบุคคล แต่เชื่อว่า คอมพิวเตอร์ทำหน้าที่สร้างการสื่อสารระหว่างบุคคลที่ผ่านตัวกลาง เป็นช่องทางของเทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์ สื่อใหม่สามารถโต้ตอบได้ ชมและศึกษาการตีพิมพ์ได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ แยกการสื่อสารจะสื่อสารตรงไหนก่อนก็ได้ เผยแพร่ข่าวสาร วิดีโอ การสอนออนไลน์

สอดคล้องกับ แนวคิดการสื่อสารดนตรีไทยยุคสื่อใหม่ ที่เป็นการนำเสนอโน้ตดนตรีที่สามารถพิมพ์ออกมาในรูปแบบสื่อสิ่งพิมพ์ได้ สามารถฟังดนตรีทางวิทยุหรือชมการแสดงดนตรีทางโทรทัศน์บนอินเทอร์เน็ต รวมไปถึงการสร้าง, อัฟโหลด และดาวน์โหลดเพลง และริงโทนแลกเปลี่ยนระหว่างผู้ใช้ ซึ่งผู้เข้าเยี่ยมชมเว็บไซต์สามารถเลือกทำทุกอย่างหรือเลือกรับสาระทางดนตรีในสิ่งที่ต้องการได้ การหลอมรวมของดนตรีในสื่ออินเทอร์เน็ตดังกล่าว ทำให้ผู้ฟังดนตรีมีพื้นที่ที่สามารถจะเป็นทั้งผู้สร้างและผู้ฟังดนตรี สร้างดนตรีด้วยตนเองได้

โดยเว็บ Blog ถือว่าเป็นจุดเปลี่ยนจากการสื่อสารดนตรีไทยเดิมกับครูผู้สอน ซึ่งเป็นสื่อบุคคล เป็นการติดต่อสื่อสารแบบเผชิญหน้า (Face-to-Face Communication) มาเป็นการสื่อสารดนตรีในโลกอินเทอร์เน็ต ผ่านสื่อใหม่ โดยมีรูปแบบการสื่อสารที่เปลี่ยนรูปแบบคำสอน มาเป็นการพิมพ์โน้ตเพลงเป็นลายลักษณ์อักษรอยู่ในรูปแบบไฟล์ วิดีโอเพลง สามารถนำไปอัฟโหลดเผยแพร่บนเว็บไซต์ได้ ขณะเดียวกันผู้ฟังสามารถเข้าไปดาวน์โหลดมาอ่าน หรือเผยแพร่ต่อไปได้อีก พร้อมกับเปิดให้มีการแสดงความคิดเห็นของผู้ฟังต่อเพลงดังกล่าวไปยัง ดร.อาบทิพย์ ชีรวงศ์กิจ ได้ โดยได้ออกแบบฟังก์ชันหน้าแรก (Home) ในการสร้างภาพลักษณ์ให้ข้อมูลข่าวสารความรู้ ประชาสัมพันธ์กิจกรรม องค์ความรู้เกี่ยวกับเพลงของตัวเองและสิ่งที่ตัวเองสนใจศึกษา อีกทั้งยังเป็นช่องทางสื่อสารระหว่าง ดร.อาบทิพย์ ชีรวงศ์กิจ กับกลุ่มเพื่อนๆ และคนในครอบครัวในลักษณะที่เป็นกันเอง

สอดคล้องกับงานวิจัยของ จักรกฤษณ์ มะสะพันธ์ (2551) ได้ทำการศึกษาเรื่อง รูปแบบการสื่อสารออนไลน์ในเว็บ Blog กรณีศึกษา: Bloggang และ OK Nation Blog พบว่า รูปแบบการสื่อสารออนไลน์ในเว็บบล็อก ของ Bloggang และ OK Nation Blog เป็นการนำเสนอข้อมูลข่าวสาร งานเขียน รวมถึงบันทึกประจำวันของเจ้าของบล็อก โดยมีลักษณะการสื่อสารที่แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และทักทายผ่านทางกล่องแสดงความคิดเห็น รวมถึงประเด็นหัวข้อต่างๆที่ได้ตั้งขึ้นสำหรับเว็บ Bloggang เนื้อหาจะเน้นการเขียนเล่าเรื่องราวส่วนตัว (Personal) และเรื่องทั่วไป (General) สำหรับเว็บ OK Nation Blog เนื้อหาจะเน้นข่าวสาร และการเมืองเป็นหลัก รูปแบบของการพัฒนาความสัมพันธ์นั้นพบว่า หลังจากที่เจ้าของบล็อกได้เริ่มมีการเขียนบล็อกของตนเองอย่างต่อเนื่อง และมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทักทายกัน ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบความสัมพันธ์มีลักษณะเป็นกันเอง มีความผูกพัน และใกล้ชิดกับผู้เขียนบล็อก รายอื่นๆที่ไม่เคยรู้จักกันมาก่อน ทำให้เกิดความรู้สึกไว้วางใจกัน

เมื่อ ดร.อาบทิพย์ ธีรวงศ์กิจ ต้องการสถานที่เก็บองค์ความรู้อย่างมั่นคงถาวร ต่อมาจึงได้เปิดช่องทางการสื่อสารผ่านไชนด์ Youtube ซึ่งเป็นสื่อสังคมออนไลน์ที่ได้รับความนิยมเป็นจำนวนมากและเป็นที่ยอมรับในระดับสากล อีกทั้งคุณสมบัติที่โดดเด่นของ Youtube เว็บไซต์ที่ให้บริการแลกเปลี่ยนภาพวิดีโอระหว่างผู้ใช้ได้ฟรี โดยนำเทคโนโลยีของ Adobe Flash มาใช้ในการแสดงภาพวิดีโอ เมื่อสมัครสมาชิกแล้วผู้ใช้จะสามารถใส่ภาพวิดีโอเข้าไป แบ่งปันภาพวิดีโอให้คนอื่นดูด้วย แต่หากไม่ได้สมัครสมาชิกก็สามารถเข้าไปเปิดดูภาพวิดีโอที่ผู้ใช้คนอื่น ๆ ใส่ไว้ใน Youtube ได้

สอดคล้องกับแนวคิดการสื่อสารผ่านตัวกลางคอมพิวเตอร์ (Computer-Mediated Communication :CMC) โดยนักคิด Everett M.Rogers ระบบการสื่อสารข้อมูลทั้งที่เป็นข้อความ ภาพ สัญลักษณ์และเสียงระหว่างคอมพิวเตอร์เครื่องหนึ่งไปสู่คอมพิวเตอร์อีกเครื่องหนึ่งหรือหลายเครื่อง โดยใช้สื่อกลางคือ ระบบโทรคมนาคม ไม่มีเงื่อนไขของเวลา กระจายตัวอยู่ทั่วไป นำเสนอได้หลากหลาย เปลี่ยนเนื้อหาให้เป็นสากล อย่างไรก็ตาม การสื่อสารในลักษณะนี้ มีข้อดี คือ ไม่มีใครรู้ตัวตนผู้ส่งสาร แต่ข้อเสีย อาจจะขาดความน่าเชื่อถือไปบ้าง เพราะไม่รู้ใครเป็นใคร

ในขณะที่ฟังก์ชันหน้าแรก (Home) ของ Youtube ดร.อาบทิพย์ ธีรวงศ์กิจ ไม่สามารถออกแบบการวางได้ตามใจเหมือนดังเช่น Blog แต่จะต้องถูกจับวางในรูปแบบการเผยแพร่วิดีโอใน Youtube ที่เป็นสากลทั่วไป กล่าวคือ ซ้ายมือบนสุดเป็นตัวอักษร Youtube ปรากฏอยู่ ปรากฏภาพนิ่งของวิดีโอเพลง พร้อมรูปภาพของดร.อาบทิพย์ ธีรวงศ์กิจ เป็นภาพขนาดเล็ก แต่งกายสุภาพเรียบร้อยเสื่อลายขาวดำ กำลังนั่งเล่นจิมโนในเพลง มีอักษรภาษาไทยเขียนไว้ว่า “อ้อม-จิม” เพื่อแสดงให้เห็นว่าเป็นการสื่อสารดนตรีไทยผ่าน youtube ของ ดร.อาบทิพย์ ธีรวงศ์กิจ อย่างไรก็ตาม ช่องทางการสื่อสารดนตรีไทยผ่าน Youtube ถือว่ามีความโดดเด่นที่สุด รองรับการสื่อสารดนตรีไทยได้อย่างครบวงจร ทั้งภาพ เสียง ที่มีคุณภาพ ให้เห็นการสาธิตการเล่นจิมให้ผู้สนใจได้เห็น ฟัง เรียนรู้ และเปิดให้ดาวน์โหลด เผยแพร่ต่อได้ทุกที่ ทุกเวลา

สอดคล้องกับงานวิจัยของ PermissionTV (2008) ได้ศึกษาการสื่อสารทางวิดีโอออนไลน์เป็นแหล่งความบันเทิงที่มีความนิยมในการเข้าชมเพื่อหาความสุขสนุกสนาน และเนื้อหาวิดีโอออนไลน์นั้นก็มียุทธศาสตร์ต่างๆ มากมายให้เลือกชมทุกอรรถรส อาทิ มิวสิควิดีโอ ภาพยนตร์ โฆษณาและรายการโทรทัศน์ต่างๆ เป็นต้น จึงคาดการณ์ว่าในช่วงระหว่างปี 2010 ถึง ปี 2012 ร้อยละ 90 ของการจราจรทางอินเทอร์เน็ตจะเป็นวิดีโอออนไลน์และสื่อผสมที่มีทั้งภาพและเสียง นอกจากนี้ยังคาดการณ์เพิ่มเติมว่า ในช่วงปี 2008 ถึง ปี พ.ศ. 2012 จะมีการสร้างเนื้อหาวิดีโอออนไลน์เพิ่มขึ้นเป็น 3 เท่า

จาก Blog Youtube ดร.อาบทิพย์ ธีรวงศ์กิจ ได้มีแนวคิดขยายการสื่อสารเพื่อสังคมโดยใช้ดนตรีและสื่อออนไลน์ เริ่มมองหาช่องทางอื่นๆที่ทำให้สามารถสื่อสารกับผู้ฟัง แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแรงจูงใจทำกิจกรรมเพื่อสังคมได้ จึงได้เปิดช่องทางการสื่อสารผ่านสื่อสังคมเครือข่าย Facebook ที่กำลังเป็นที่นิยมและเป็นสื่อสาธารณะ เพื่อชักชวนเพื่อน ๆ นักดนตรีไปเล่นดนตรีที่บ้านพักคนชรา ศูนย์ผู้พิการมะเร็ง คนตรีเพื่อเยียวยาผู้ประสบภัยน้ำท่วม ดังนั้น ความเป็นสื่อสาธารณะของ Facebook คือ โอกาสที่จะทำประโยชน์เพื่อสังคม และเป็นโอกาสของผู้ฟังจะร่วมทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น ทำวงดนตรีออนไลน์ โดยผู้รับสาร ได้มีสถานะเป็นผู้ส่งสารทำคลิปลงเล่นดนตรีเข้าร่วมทำวงดนตรีออนไลน์ เล่นดนตรีช่วยเหลือสังคม เป็นต้น โดยมีรูปแบบผสมผสานกับวัฒนธรรมเพื่อเชื่อมต่อกับเครือข่ายสังคมออนไลน์ทั่วโลก

สอดคล้องกับทฤษฎีเทคโนโลยีการสื่อสารเป็นตัวกำหนดแห่งสำนักโตรอนโต (Toronto School) โดย มาร์แชล แมคลูฮัน (Marshall McLuhan) ที่ให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีสื่อสารในมิติที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์ของมนุษย์และการขยายประสบการณ์ด้านผัสสะของมนุษย์ (Extension of Experience) โดยเฉพาะอย่างยิ่งอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งได้ขยายศักยภาพของมนุษย์ออกไปอย่างมากมาย จนราวกับว่าทำให้คนจำนวนมากรับรู้เรื่องราวที่หนึ่กก็ได้ ในระยะเวลาที่รวดเร็ว พัฒนาการของเทคโนโลยีการสื่อสารในยุคปัจจุบัน ทำให้อุปสรรคด้านระยะทางและกาลเวลากลายเป็นเรื่องที่ไร้ความหมาย เพราะไม่อาจปิดกั้นประสบการณ์ของมนุษย์ได้อีกต่อไป และเมื่อเทคโนโลยีสารสนเทศมีการเปลี่ยนแปลง รูปแบบและกระบวนการสื่อสารก็จะเปลี่ยนตามไปด้วย ยกตัวอย่างเช่น การรวมตัวกันเป็นกลุ่มไซเบอร์ (Cyber Group) เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนกับกลุ่มอื่นๆในลักษณะของกระดานสนทนา (Electronic Bulletin Board หรือ Electronic Discussion Group) เป็นเครือข่ายลักษณะเหมือนการสื่อสารดนตรีผ่าน Facebook ของ ดร.อาบทิพย์ ธีรวงศ์กิจ

และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ราตรี ปิ่นแก้ว (2554) ได้ทำการศึกษาเรื่อง หมอคู่ออนไลน์ : การสื่อสารความเชื่อโหราศาสตร์ผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต พบว่า กลุ่มผู้ใช้บริการหมอคู่ออนไลน์ยังกลายมาเป็นผู้กระทำการสื่อสาร (active) ที่มีอำนาจในการเลือกที่จะเข้าถึงและรับรู้เกี่ยวกับความน่าเชื่อถือและความศักดิ์สิทธิ์ในโลกออนไลน์ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงบทบาทหน้าที่ของหมอคู่ออนไลน์ในสื่ออินเทอร์เน็ต

ซึ่งทั้ง Blog Youtube และ Facebook ของ ดร.อาบทิพย์ ชีรวรงค์กิจ นอกจากนี้ ชุมชนเสมือนมีลักษณะเป็นมณฑลสาธารณะ (Public Sphere) ซึ่งเป็นช่องทางในการสื่อสารรูปแบบใหม่เป็นเวทีสาธารณะในการติดต่อสื่อสารก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ทั้งผู้รับสารและผู้ส่งสาร ทั้งด้านความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรม อันเนื่องมาจากการเปิดรับสื่อมวลชนซึ่งนั่นก็คืออิทธิพลสื่อมวลชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสื่ออินเทอร์เน็ตที่มีต่อบุคคล ซึ่งลักษณะดังกล่าวนี้มีความสอดคล้องกับแนวคิดพื้นฐานของทฤษฎีเทคโนโลยีการสื่อสารเป็นตัวกำหนด กล่าวคือเมื่อเทคโนโลยีการสื่อสารมีความเปลี่ยนแปลงและสังคมของมนุษย์ที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมโดยสิ้นเชิง ซึ่งภายใต้การเปลี่ยนแปลงนั้นทำให้เกิดผลกระทบทั้งในระดับปัจเจกบุคคลไปจนถึงระดับสังคม

สำหรับกระบวนการสื่อสารคนตรีไทยผ่านสื่อใหม่นั้น Blog Youtube และ Facebook ดร.อาบทิพย์ ชีรวรงค์กิจ ได้เริ่มจากการศึกษาว่าช่องทางการสื่อสารใดที่เป็นที่ยอมรับในสังคมแต่ละยุค เพื่อมาแก้ปัญหาในเรื่องของการหาแหล่งเก็บข้อมูลความรู้ให้มั่นคง การสื่อสารที่สามารถเผยแพร่ระหว่างประเทศได้ จากนั้นก็เริ่มหาความรู้เกี่ยวกับช่องทางที่จะสื่อสาร เช่น Blog ค้นหาความรู้มาจากเว็บไซต์ พันทิพย์ หรือเว็บ Blog ของผู้ส่งสารคนตรีท่านอื่นๆ เป็นตัวอย่าง แต่ด้วยเป็นคนศึกษาและติดตามเทคโนโลยีที่ทันสมัยอยู่แล้วจึงเป็นเหตุผลสนับสนุนให้มีความสนใจศึกษาความรู้ได้รวดเร็ว กรณีการทำคลิปวิดีโออัพโหลดทาง Youtube นั้นต้องไปศึกษาตามโปรแกรมการทำคลิปวิดีโอต่างๆ ซึ่งต้องใช้เวลารียนรู้อยู่นาน และเรียนถูกเรียนผิดด้วยตัวเอง จากนั้นก็ตัดสินใจลงมือทำ แล้วนำไปเผยแพร่จริงๆ ใน Blog Youtube และ Facebook จนเกิดการรับรู้แก่ผู้ฟังคนตรีไทยและแพร่กระจายไปอย่างไม่ต้องมีการประชาสัมพันธ์ใดๆ

สอดคล้องกับทฤษฎีการแพร่กระจายนวัตกรรม Diffusion of Innovations Theory (DOI) ของ Everett Roger แนวความคิดทฤษฎีของ Roger ที่กล่าวว่า การยอมรับ (Adoption) สิ่งใดของสังคม จะมีกระบวนการ (Process) คล้ายๆ กัน โดยเริ่มต้นจากมีสิ่งใหม่เกิดขึ้น มีคนกลุ่มหนึ่งยอมรับคิดว่าดีแล้ว จะเกิดการแพร่กระจาย (Diffusion) ไปตามช่องทางการสื่อสาร (Channels) ต่างๆ ของคนกลุ่มหนึ่งไปสู่อีกกลุ่มหนึ่งในสังคม อยู่ที่สิ่งใหม่นั้นมีความดึงดูดใจสูงก็จะทำให้การยอมรับสิ่งนั้นในสังคม ใช้ระยะเวลาในการยอมรับสั้นขึ้น การแพร่กระจายความนิยมเหล่านี้เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยไม่มีการโฆษณาประชาสัมพันธ์หรือ Promotion ใดให้เกิดความนิยม แต่ล้วนแล้วเกิดการแพร่กระจายอย่างรวดเร็วไปตามช่องทางการสื่อสารต่างๆ สังคมโดยธรรมชาติ ธรรมชาติของโทรคมนาคมเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีและธุรกิจสมัยใหม่ก็เช่นกัน โดยได้อธิบายทฤษฎีกระบวนการแพร่กระจายนวัตกรรมนี้ว่ามีตัวแปรหรือองค์ประกอบหลัก

โดยสร้างการยอมรับนวัตกรรม การยอมรับว่าเป็นกระบวนการ (Process) ที่เกิดขึ้นทางจิตใจภายในบุคคล เริ่มจากได้ยินในเรื่องวิทยากรนั้นๆ จนกระทั่งยอมรับนำไปใช้ในที่สุด ซึ่งกระบวนการนี้มีลักษณะคล้ายกับกระบวนการเรียนรู้และการตัดสินใจ (Decision Making) โดยได้แบ่งกระบวนการยอมรับ

ออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังที่กล่าวมาข้างต้น ขั้นที่ 1 ดร.อาบทิพย์ ชีรวงศ์กิจ ได้เกิดการรับรู้หรือตื่นตัว (Awareness Stage) ที่ได้รับรู้เกี่ยวกับสิ่งใหม่ๆ (นวัตกรรม) ที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารคนตรีไทย ซึ่งการรับรู้มักเป็นการรับรู้โดยบังเอิญและจะทำให้เกิดความอยากรู้ต่อไป อันเนื่องมาจากมีความต้องการวิทยาการใหม่ๆ นั้น ในการแก้ปัญหาที่ตนเองมีอยู่ จากนั้นขั้นที่ 2 ขั้นสนใจ (Interest Stage) แสวงหารายละเอียดเกี่ยวกับวิทยาการใหม่ๆ เพิ่มเติม ขั้นที่ 3 ขั้นประเมินค่า (Evaluation Stage) ลองใช้ Blog Youtube Facebook skวิธีการหรือวิทยาการใหม่ๆ นั้นดีหรือไม่ ด้วยการเปรียบเทียบระหว่างข้อดีและข้อเสียว่า เมื่อนำมาใช้แล้วจะเป็นประโยชน์ต่อกิจกรรมของตนหรือไม่ หากรู้สึกว่ามีข้อดีมากกว่าจะตัดสินใจใช้ ขั้นที่ 4 ขั้นทดลอง (Trial Stage) เป็นขั้นที่บุคคลทดลองใช้วิทยาการใหม่ๆ ขั้นที่ 5 ขั้นตอนการยอมรับ (Adoption Stage) รูปแบบและกระบวนการการสื่อสารคนตรีไทยผ่านสื่อใหม่

ดังนั้น ช่องทางการสื่อสารคนตรีไทยผ่านสื่อใหม่ทั้ง Blog Youtube Facebook ที่ ดร.อาบทิพย์ ชีรวงศ์กิจ ถือเป็นนวัตกรรมการแพร่กระจาย โดยเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการสร้างความสามารถในการประชาสัมพันธ์คนตรีไทยผ่านการสื่อสารทุกช่องทาง เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้คนตรีไทย ขยายวงกว้างออกไประดับสากล และสร้างเครือข่ายในการขับเคลื่อน เสาะแสวงหาโอกาสเพื่อสร้างนวัตกรรมและสามารถใช้นวัตกรรมสร้างความสำเร็จให้กับการสื่อสารคนตรีไทยของตนเองในที่สุด

อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยอยากเปรียบเทียบให้เห็นข้อแตกต่างของรูปแบบการสื่อสารคนตรีไทยผ่านสื่อใหม่ ว่า แม้ Blog จะเป็นช่องทางการสื่อสารที่เรียบง่าย ไม่หวือหวา เป็นเพียงที่เก็บโน้ตเพลงต่างๆ เป็นที่รู้จักอยู่ในกลุ่มผู้รับสารวงแคบๆ แต่ก็ถือเป็นตัวกำหนดให้ ดร.อาบทิพย์ ชีรวงศ์กิจ เปิดช่องทางการสื่อสารคนตรีไทยผ่านโลกออนไลน์เป็นคนแรกๆ ขณะที่ Youtube เป็นช่องทางการสื่อสารที่รองรับกระบวนการเรียนรู้ด้านดนตรีเอาไว้ได้อย่างลงตัวที่สุด เป็นแหล่งเผยแพร่โน้ตเพลง วิดีโอ และการแลกเปลี่ยนสื่อสาร สามารถนำความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการสื่อสารมาผสมผสานกับ ดนตรี วัฒนธรรม เผยแพร่สู่ระดับสากล และเพื่อเป็นการขับเคลื่อนพลังทางสังคมให้ร่วมกันสืบทอดคนตรีไทยให้อยู่คู่คนไทย เด็กและเยาวชน ดร.อาบทิพย์ ชีรวงศ์กิจ จึงได้ใช้พื้นที่ Facebook ในการสร้างเครือข่ายผู้สนใจคนตรีไทยให้ขยายวงกว้างขวางออกไป นำไปสู่การทำกิจกรรมคนตรีไทยเพื่อสังคม

ผู้วิจัยมองว่า การสื่อสารคนตรีไทยผ่านสื่อใหม่ยังมีข้อจำกัดหลายประการ อาทิ การสื่อสารต้องระมัดระวังเรื่องเนื้อหาคนตรีไทยอยู่บ้าง เพราะสังคมไทยยึดติดกับการสอนคนตรีจากครู หากนำเนื้อหาคนตรีไทยมาประยุกต์ให้ร่วมสมัยจนเกินไป จะเป็นการไม่เชื่อฟังครู ไม่กตัญญูต่อครูบาอาจารย์ ครูคนตรีไทยบางคนไม่ยอมรับการสื่อสารในรูปแบบนี้ รวมไปถึงการโพสต์ข้อความใดๆผ่าน Blog Youtube Facebook ต้องมีการกลั่นกรองเนื้อหาและความหมายของเนื้อหาที่มีประโยชน์ ไม่เขียนหรือนำวิดีโอส่วนตัวไปเผยแพร่ เนื่องจากมีเด็กและเยาวชนเปิดรับข่าวสารอยู่เป็นจำนวนมาก และที่สำคัญต้องระมัดระวังการนำเสนอเพลงที่ได้รับการอนุญาตเผยแพร่ได้ ไม่มีลิขสิทธิ์

เมื่อพิจารณาผลการศึกษาบทบาทสื่อใหม่ที่มีต่อการสื่อสารดนตรีไทยของดร.อาบทิพย์ ชีรวงศ์กิจ สอดคล้องกับแนวคิดการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ (Uses and Gratifications Theory) ที่เน้นความสำคัญของกลุ่มผู้รับสารในฐานะผู้กระทำการสื่อสาร (Active) คือ ผู้รับสารเป็นผู้เลือกใช้สื่อประเภทต่างๆ และเลือกรับสารเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง โดย บทบาท Blog ที่มีต่อการสื่อสารดนตรีไทยโดยการเป็นเพื่อน การเผยแพร่ตัวตนเสมือนเป็นสมุดไดอารี่ส่วนตัวและการเป็นแหล่งเผยแพร่ผลงานดนตรีไทย Youtube เป็นแหล่งเผยแพร่ผลงานดนตรีไทยที่ใหญ่ขึ้น การสร้างความเป็นสากล การพูดคุย การสร้างภาพเสียงทำเป็นคลิปวิดีโอ

สอดคล้องกับแนวคิดของ Marry B.Cassata,and Molefi K. (1979,pp.88-89) ได้ตั้งสมมติฐานเบื้องต้นของแนวทางการศึกษาเรื่องการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ ไว้ดังนี้ 1.ผู้รับสารจะแสวงหาข่าวสารจากสื่อมวลชน เพื่อสนองความพึงพอใจ 2.ผู้รับสารเลือกสื่อ เพราะสื่อตอบสนองความต้องการและความสนใจของตนได้

ส่วน Facebook มีบทบาทต่อ ดร.อาบทิพย์ ชีรวงศ์กิจ เป็นแหล่งเผยแพร่ตัวตน การสร้างอัลบั้มรูปของตัวเอง การสร้างกลุ่มเพื่อน การสร้างเครือข่าย การพูดคุยปฏิสัมพันธ์ได้ตอบกับผู้ชม การทำกิจกรรมด้านดนตรี และการทำกิจกรรมเพื่อสังคม สอดคล้องกับแนวคิดของ Dominick,Joseph R.(1993 pp.48-53) ได้กล่าวสรุปสาเหตุในการใช้สื่อมวลชนของบุคคล เพื่อประโยชน์ทางสังคม (Social Utility) หมายถึง ความจำเป็นของบุคคลที่ต้องการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ดังนั้น การเปิดรับสื่อ จึงเป็นการแสดงถึงการถูกยอมรับของคนในสังคมและเป็นการสร้างความผูกพันต่อผู้อื่น ซึ่งใน Facebook ของ ดร.อาบทิพย์ ชีรวงศ์กิจ แสดงออกได้ดังนี้

3.1) การใช้ภาษาร่วมสมัย (Conversation Currency) เปิดรับสื่อเพื่อต้องการความทันสมัย เพื่อต้องการเรียนรู้การแสดงออกด้วยการใช้ภาษา เช่น คำพูด หรือเพื่อแสดงความเป็นกลุ่มเดียวกัน โดยสื่อมวลชนจะเป็นตัวเชื่อมโยงความเป็นกลุ่มเหล่านี้

3.2) ความสัมพันธ์ในสังคม(Para Social Relationship) เนื่องจากการสมาคมกับมนุษย์ด้วยกัน ในสังคมนั้นถูกจำกัดด้วยลักษณะสังคมและบทบาทหน้าที่ในสังคม ดังนั้น มนุษย์จึงมักใช้สื่อมวลชนเป็นเพื่อนแทนหรือน้อยก็อาศัยสื่อมวลชนในการแสวงหาเพื่อน ดังเช่น ที่พบเห็นในปัจจุบันที่คนส่วนใหญ่อาศัยสื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ หรือสื่อใหม่ เป็นมากกว่าการคบหาสมาคมกับผู้อื่น

ในขณะที่ผลการศึกษาบทบาทสื่อใหม่ของดร.อาบทิพย์ ชีรวงศ์กิจ ที่มีต่อ ผู้รับสาร มีหลากหลายแบบ ทั้งแบบสนองความพึงพอใจ ตามความต้องการของตนเอง อาทิ ผู้ร่วมงาน ผู้ฟังใช้ Blog เป็นแหล่งข้อมูล แหล่งบันเทิง โน้ตเพลง Youtube เป็นแหล่งข้อมูล ความบันเทิง คลิปการเล่นดนตรีไทยในระดับสากล Facebook เป็นแหล่งข้อมูล ความบันเทิง ข่าวสารเกี่ยวกับเพลง กิจกรรมต่างๆ การเป็นเพื่อนพูดคุยแลกเปลี่ยน ศูนย์กลางการสื่อสารดนตรีไทย แหล่งพูดคุย แหล่งเผยแพร่ดนตรีไทยให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เป็นแหล่งข้อมูล เป็นเพื่อน ชักชวนทำกิจกรรมดนตรี และในทัศนะสื่อมวลชน มองว่า

Facebook มีความโดดเด่นที่สุด มีบทบาทในการเผยแพร่ความเป็นมาตัวตนของ ดร.อาบทิพย์ ธีรวงศ์กิจ และคอยเป็นเพื่อนกับผู้ใช้บริการ สร้างเครือข่ายของนักดนตรีไทย นักตีจิม เป็นพื้นที่ในการเผยแพร่ข่าวสารของ “ผู้ใช้บริการ” ด้วย

เนื่องจากในระดับปัจเจก ของการสื่อสารดนตรีไทยผ่านสื่อใหม่ของดร.อาบทิพย์ ธีรวงศ์กิจ เพื่อสร้างการรับรู้ เช่น การรับฟังดนตรีไทยและอ่านโน้ตดนตรี เพื่อสนองความต้องการทั้งในด้านความบันเทิง การผ่อนคลาย และการปลดปล่อยอารมณ์ เป็นต้น นอกจากนี้ การสื่อสารดนตรีไทยผ่านสื่อใหม่ของ ดร.อาบทิพย์ ธีรวงศ์กิจ ยังมีการสร้างความสัมพันธ์ในโลกออนไลน์ หรือการสอนดนตรีไทยผ่านเว็บไซต์ เพื่อนำไปสร้างความสัมพันธ์ในโลกความจริง เป็นต้น นอกจากนี้ ยังอาจช่วยเยียวยาจิตใจจากสภาพสังคมที่บีบคั้นอีกด้วย ดังที่ Katz และคณะ (Katz ,E.,Blumler J.G.&Gurevith,1973) ได้ให้คำอธิบายถึงการใช้อินเทอร์เน็ตและความพึงพอใจของผู้รับสารในทฤษฎีการใช้อินเทอร์เน็ตและความพึงพอใจว่าเป็นการศึกษาผู้รับสารเกี่ยวกับ (1) สภาวะทางสังคมและจิตใจ ซึ่งก่อให้เกิด (2) ความต้องการจำเป็นของบุคคล และเกิดมี (3) ความคาดหวังจากสื่อมวลชนหรือแหล่งข่าวสารอื่นๆแล้วนำไปสู่ (4) การเปิดรับสื่อมวลชนในรูปแบบต่างๆ กัน อันก่อให้เกิดผล คือ (5) การได้รับความพึงพอใจตามที่ต้องการ และ (6) ผลอื่นๆที่ตามมาซึ่งอาจไม่ใช่ที่ตั้งเจตนาไว้ก็ได้

เป็นที่น่าสังเกต “ผู้ใช้บริการ” ในฐานะนักดนตรีมองว่าแม้การสื่อสารดนตรีไทยผ่าน Blog Youtube Facebook จะมีบทบาทเป็นเหมือนปัจจัยที่ 5 ของตนเอง และเห็นว่าการเผยแพร่ดนตรีไทย ควรจะมีการปรับใช้สื่อตามสมัยเพื่ออนุรักษ์เพลงไทย และช่วยปรับภาพลักษณ์ดนตรีไทยให้ทันสมัย แต่เห็นว่าการต่อเพลงกับครูเพลงหายไป และควรใช้สื่อใหม่เป็นเครื่องมือช่วยเสริมการเผยแพร่ดนตรีไทยเท่านั้น

5.3 ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. นอกจากรูปแบบการสื่อสารดนตรีไทยผ่านสื่อใหม่ เช่น Blog youtube Facebook ในการสร้างกระบวนการเรียนรู้ทางวัฒนธรรม ดนตรีไทยสู่สากล ควรมีการศึกษาวิธีการสร้างสรรค์เนื้อหาทางานศิลปวัฒนธรรมผ่านสื่อใหม่ เนื่องจากเนื้อหาเป็นส่วนสำคัญในการดึงดูดผู้รับสาร

2. งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาเฉพาะของ ดร.อาบทิพย์ ธีรวงศ์กิจ ซึ่งอาจจะมีข้อจำกัดในเรื่องของกรณีศึกษา ควรมีการศึกษาบริบทดนตรีไทยที่ใช้เครือข่ายในการเผยแพร่ เช่น สื่อพื้นบ้านออนไลน์ในมิติอื่นๆ